

I Brumunddal

Nr. 1 – 1978

30 unge tilbrakte juleuken og nyttårshelgen ved Slåttsveen leirsted i Brumunddal. «Det er lenge siden jeg har fått beveget hjernevinningen mine så kraftig,» kommenterte en svensk pike.

Årets siste handling var en stille stund ved peisen før hver og en la en papirlapp på varmen, med det man gjerne ville legge bak seg. «Dovenskap når det gjelder å tenke og lese aviser,» hadde flere notert. «Min bitterhet,» skrev en annen. Hun fortalte: «Jeg trodde jeg hadde gjort opp mitt nag mot far, men rett som det er dukker det opp igjen, og da i form av kritikk og fordømmelse av andre mennesker.»

«Hvordan vokser jeg som menneske og hva vil det si å vokse?» Åpningstemaet ble behandlet av sykehusprest Inge Mannsåker. Flere hadde uttrykt hvor lett det er å stagnere og gå tørr selv, når det stadig ventes at man skal gi til andre i et krevende ungdomsarbeid.

«Vi skal vokse i tre retninger,» sa Mannsåker. Innover: La oss ikke være redde for å ta tid til å lære oss selv å kjenne. Oppover — mot Gud. Utover — mot andre mennesker. Disse tre dimensjonene er forbundet med hverandre. Ofte tror vi at våre meninger og idealer er identiske med våre følelser. Men den som kjenner seg selv så dårlig, vil avskjære sine kontaktmuligheter med andre.

ny verden

INFORMASJON OM MORALSK OPPRUSTNING

Hvis det å være voksen betyr å være ansvarlig, betyr det også at man er i stand til å si nei til seg selv. Den som ikke kan si nei, vil ikke våge å ta ansvar.

Jacob Bomann-Larsen fra «Framtiden i våre hender» skisserte opp forandringer i verdensmålestokk

Forts. side 2

Ungdom fra flere norske byer og fra Sverige tok del i et syv dagers MRA-treff over Nyttår. Programmet omfattet temaer som:

- Familien — tvang eller trivsel?
- Frihet — hva betyr det?
- Den tredje verden.
- Rasediskriminering i Norge.

Møte på Jylland

Av Bjørn Ole Austad

«Demokratiet er avhengig av livskvaliteten hos dem som taler i dets navn. Demokrati er den beste samfunnsform, men forutsetter at hver enkelt lever seg inn i samfunnets problemer og skaffer seg et helhetsbilde,» sa John Söderlund ved åpningen av konferansen i Silkeborg i Danmark 26.—27. november 1977. John Söderlund er tillitsmann for transportarbeiderne i Norrköping. Sammen med andre fagforeningsledere sammenkalte han til møtet. Det alminnelige menneskes ansvar for samfunnsutviklingen stod i fokus.

«Vi lever i en verden der problemene stiger oss over hodet. Mange roper på en sterk statsmakt, handlekraftige politikere eller eksperter til å rette på forholdene. Men de aller fleste av oss er jo ganske alminnelige mennesker,» sa John Söderlund. «Vi har ingen spesielle maktmidler. Hvilket ansvar har så vi?»

De fleste av deltakerne ved møtet i Silkeborg hadde sin bakgrunn i fagbevegelsen. De kom fra England, Vest-Tyskland, Holland, Sverige, Norge og Danmark. Noen av de utenlandske gjestene besøkte 15 bedrifter i Århusdistriktet i dagene før konfe-

I Brumunddal

Forts. fra side 1

som må komme. «Det vi forsøker, er å få fram disse forandringene frivillig,» sa han. Han ga et nytt perspektiv på begrepet lønnsomhet og tok utgangspunkt i vår nåværende økonomiske «karusell». Systemet har som mål å gi samfunnet økonomisk vekst, men spørsmålet er om det gir global velferd på lang sikt. Det er en ond sirkel som vi ikke kjenner slutten på. Første skritt ut av sirkelen er at menneskene finner nye livsverdier hvor det å skape og gi til andre er grunnlaget for menneskets livskvalitet — i stedet for penger omsatt i materielle verdier. Det som nå skjer, er at enkeltmenneskets skapende muligheter reduseres ved øket rasjonalisering og ekspertstyre.

Norges forhold til den 3. verden sto på programmet. Bjørn Ole Austad brakte konkrete erfaringer fra en typisk U-landssituasjon i slumstrøkene i Brasil. Regjeringens prioritet har vært å gjøre landet til en økonomisk stormakt, og den har derfor ikke tatt det så nøye med de millionene som strømmet til byene. Latin-Amerika har stor klasseforskjell og kalles revolusjonenes kontinent. Spørsmålet er hvordan rikdommen kan fordeles rettferdig, men også hvordan de fattige kan bli mer ansvarlige enn sine undertrykkere, slik at de ikke blir samfunnets nye undertrykkere.

ransen. Norge var representert ved en delegasjon på ti mann fra en større industribedrift på Sørlandet.

Silkeborg viste selv et eksempel på hva alminnelige mennesker kan gjøre med samfunnsutviklingen. De store søppelfyllingsplassene i dagens byer viser at «bruk og kast»-mentaliteten fremdeles er dominerende. En liten gruppe satte der på frivillig basis igang et program for resirkulering av avfall. Tidligere sagbrukseier Alfred Nielsen, 74 år gammel, var blant dem som tok imot avfallet og sorterte det. Først var det et eksperiment for ett boligstrøk. Men det fikk stor oppslutning. Byens myndigheter ble interessert. De gjorde det gjeldende for hele Silkeborg. Resirkulerings-programmet hindrer forurensning, tar vare på ressursene og skaper nye arbeidsplasser.

Leif Jensen, økonomisk rådgiver for det danske metallarbeiderforbundet, kalte det «en praktisk løsning på noen av problemene Danmark står overfor». Han sa videre: «Man må forstå at man ikke kan gi folk arbeid for å oppnå høy profitt. Vår oppgave er å tilfredsstille livsnødvendige behov i verden, og vi

Forts. side 7

Det mest interessante var å oppleve slum-boernes kamp for å forme sitt eget miljø og bedre boligstandarden, og deres økende initiativ også i større sammenheng.

Det ble tid til utveksling av tanker om mange spørsmål: «Hvilke forandringer ønsker jeg å se?» «Hva ønsker jeg å gi, og hvordan?»:

— Det største problemet for nordmenn er at de kjeder seg ihjel! På skolen, i jobben og på gamlehjemmet.

— Det viktigste er å fremelske de gode sidene i andre. Da må vi fjerne oss fra selvopptatthet slik at vi ser vedkommende ut fra seg selv og ikke i forhold til meg.

— Det gjelder å innrette livet etter troen og ikke troen etter livet.

— Meningsfylte liv er en gave Gud gir oss, men det er ikke vårt mål. Gud vil også bruke oss. Jeg håper at vårt bilde av oss selv som snille og bra blir knust på denne leiren.

— Å gi Kristus til andre gjennom vårt liv, er som å tegne et ansikt. Da er man opptatt av de strekene som gir ansiktet karakter, og ikke av eventuelle kruseduller ved siden av.

— Hvis vi vil bygge et nytt samfunn, er det visse elementære ting å lære seg: Å tjene andre, å dele, å gjennomføre en oppgave skikkelig, å arbeide med glede.

Før avreisen foreslo en av deltakerne en pengeinnsamling til Caux. Resultat: kr. 400,-.

Troverdig for den skeptiske?

Intervju med Jens Jonathan Wilhelmsen, hvis bok «Mennesket og strukturene» kommer som Perspektivbok på Dreyers forlag i slutten av februar. Boka fåes hos alle bokhandlere.

— Gud og djevel, synd og dyd — det er en terminologi de fleste forbinder med et kristent livssyn. Du kaller boka «Mennesket og strukturene». Ligger ikke det litt på avveie?

— Tvert imot. Jeg tror vårt forhold til Gud og djevel er avgjørende for hva slags mennesker vi blir. Vi står stadig i en valgssituasjon, i et spenningsfelt hvor rett og urett er ytterpolene. Våre valg er med på å bestemme hva slags samfunn vi får. Den oppfatning at kristendom bare dreier seg om personlig dyd og fromhet er heldigvis på retur.

Når boka også befatter seg med samfunnsstrukturene, er det av tre grunner:

1. Vi kommer ikke utenom at strukturene påvirker oss, at de oppmuntrer våre synder eller våre dyder. Vi er alle ansvarlige for å bygge et system som appellerer til solidariteten og nestekjærligheten heller enn til egeninteressen og grådigheten.

2. Kristne som ser sin oppgave utelukkende i å frelse menneskene ut av en syndefull verden, har forsomt sitt ansvar. Et helhetsansvar for både kropp og sjel, den enkelte og fellesskapet, må omfatte samfunnsstrukturene.

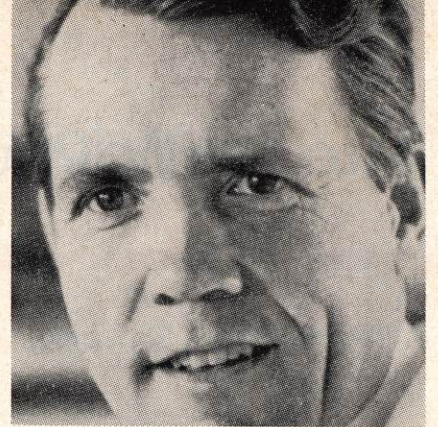
3. Det er åpenbart at vidtrekkende strukturforandringer må til, ikke minst for å overvinne kløften mellom rike og fattige land. Det er ikke nok med god vilje her og der, trekk ved hele det internasjonale økonomiske system må forandres. Hvis ikke kristne og demokratiske krefter går i brodden for disse forandringene, kommer andre og kanskje destruktive ideologier til å prege fremtiden.

— Hva er viktigst, å omvende en sjel eller å omforme et samfunn?

— Ja, hvem kan avgjøre det? Det er det vel bare Vårherre selv som vet. Ut fra sitt kristne engasjement dro misjonærer til Afrika og vant mennesker for Kristus. Ut fra det samme engasjement fikk Wilberforce igjennom en lov i det engelske parlament som avskaffet slavehandelen. Farlig er vår tendens til å gjøre personlig forvandling og strukturforandringer til alternativer. Det er for øvrig en svakhet som mange kristne og marxistiske miljøer har til felles.

— Er det en politisk eller en teologisk bok?

— Hverken det ene eller det andre. Jeg tar opp spørsmål som klassekamp, vold, byråkratisering, og prøver å sette dem i et kristent perspektiv. Et kapittel om solidaritet kommer også inn på forholdet til samene. Kapitler om «Det nye menneske» og «Tilfredsstillelse» behandler moralnormenes og troens betydning. Et kapittel om «Engasjement» vil vise hvilken pris den enkelte må betale om han ønsker å bevege samfunnet, og gi håp om at han kan det.

— Du bruker ofte ordet «solidaritet». Er ikke det bare en omskrivning av nestekjærlighet? Hvorfor bruke et nyere ord når vi har et velkjent fra før?

— For en stor del av menneskeheten, og da særlig for arbeiderbevegelsen, er solidaritet blitt uttrykket for en uselvisk og ansvarlig holdning til nesten. Men spørsmålet er hvilket innhold en gir dette begrepet. Uttrykket nestekjærlighet har tjent som skalleskjul for mye rart gjennom tidene. Det samme gjelder solidaritet. Mitt mål er å utvide forståelsen av hva det innebærer å leve ut slike begrep.

— Har din stadige kontakt med marxister gjennom årene utvannet din kristne personlige overbevisning?

— Jeg håper da inderlig ikke det. Marxismen har også som mål å skape det nye menneske. Det er noe av marxismens dilemma at det nye systemet, f. eks. i de øst-europeiske land, åpenbart ikke har frembrakt det nye og solidariske menneske.

«Den som lever i Kristus er en ny skapning,» skrev Paulus i annet korinterbrev. For meg er det en utfordring å leve så nær til Kristus at Pauli utsagn blir troverdig også for den skeptiske.

— Hvem skriver du boka for?

— Jeg skriver den for alle, men kanskje med særlig adresse til kristne som gjør rammen for sitt samfunnsansvar for trang, og til ikke-kristne som tror de kan få bukt med uretten i verden uten å forvandle mennesket. Jeg håper at boka også vil si noe til den uengasjerte som søker en mening med livet og en oppgave å satse på.

— Hva håper du å oppnå med boka?

— Det er en voksende erkjennelse i hele den rike verden, også i olje-Norge, at materialismen ikke tilfredsstiller mennesket. Vi er enda i åpningsfasen av letingen etter alternativer. Hvis boka kan stimulere mange til å se opp fra kjøttgrytene og begi seg på leting, har den oppfylt sin misjon.

Som en bivirkning håper jeg også at den kan gjøre det klart hva Moralsk Opprustning er ute etter. Mange tror at MRA har sterk slagside til høyre, og vil forsvare status quo. Selv om ondskapskalkyle har fremmet denne misforståelsen, tror jeg at vi som er engasjert i MRA også bærer noe av skylden.

Som jeg ser det, er MRA en revolusjonær bevegelse. Selvsagt er det en åndelig og moralsk revolusjon det dreier seg om, ikke en maktpolitisk. Men jeg tror MRA er et av menneskehetens betydningsfulle hjelpemidler i kampen for å mestre de stormfulle årtier som ligger foran oss. Og det ville glede meg om boka kan bevege også den forutintatte til å ta MRA alvorlig.

E. E.

Åtte fot høyt ugress

Av Vijitha Yapa, Sri Lanka

Jeg kjente henne nesten ikke igjen. Hun var blitt tynn, ansiktet var furet og håret begynte å bli hvitt. Det var lenge siden jeg hadde sett min mor.

Etter å ha arbeidet ti år med MRA i utlandet, kom jeg tilbake til Sri Lanka i oktober 1975. Hagen hvor vi lekte som barn var overgrodd med ugress og bare en og annen blomst minnet om det vakre anlegget som folk kom i flokkevis og beundret. Huset hadde ikke sett maling på 13 år og taket lekket. En stor del av jorden var konfiskert av regjeringen eller solgt for å dekke gjeld. Resten, ca. 200 mål, var sterkt belånt. To brødre var arbeidsløse og en eldre søster var ennå ikke gift. Far hadde reist sin vei i fortvilelse og dyrket chili-planter på en annens eien- dom.

«Påta deg ansvaret!»

Jeg kom med mange gode råd til familien. Men så kom utfordringen fra min bror: «Du snakker så mye om MRA, hvorfor tester du ikke idéene dine på denne uproduktive farmen?» Han var kommunist.

Ordene sang i ørene mine. Neste dag da jeg satt og lyttet etter rettledning fra min indre stemme, kom tanken: «Påta deg ansvaret for farmen i to år.» «Men jeg vet jo ingenting om jordbruk. Jeg er journalist!» Jo mer jeg diskuterte med meg selv, desto mer følte jeg at dette var Guds vilje — jeg ville få vite hva jeg skulle gjøre. «OK,» sa jeg til mine brødre. «Jeg skal påta meg det i to år. Men så må dere overta.» De sa seg enig.

Min første tanke var å sammenkalle arbeiderne, 40 ialt. Det var det første møtet de hadde hatt noen gang. «Jeg har ingen penger, ingen jord,» sa jeg. «Jeg har gitt mitt liv til å tjene andre, for å lever etter Guds ledelse og jeg tror at denne nedkjørte farmen kan komme helt på fote igjen. Jeg vet ikke noe om jordbruk, men jeg ønsker å lære av dere. La oss være stille sammen og se hvilke tanker som kommer.»

Etter noen minutter begynte de å snakke. De hadde ikke fått full lønn på tre måneder. Boligene var i elendig forfatning. De ville ha reist sin vei for lenge siden, hvis det ikke hadde vært 1 million andre arbeidsløse å konkurrere med.

Vi ble enige om å gjøre hva vi kunne sammen. Jeg bestemte at vi ikke skulle bruke kjemisk ugressdreper, for at flere hender skulle få arbeid.

Iltre maur og tropesol

Hjertet sank i meg da jeg så plantasjonen. Åtte fot høyt ugress skjulte tebuskene. Plukkerne var redde for å gå mellom dem p.g.a. slanger og giftige insekter. Hadde jeg gjort noe dumt? Men en indre

sikkerhet fylte meg: «Den som legger hånden på plogen og ser seg tilbake, er ikke skikket for Guds rike.»

Det var ikke noen sjef/arbeider-tone mellom oss. Vi jobbet sammen, delte maten, drakk samme te. Hverken iltre maur, igler eller en tropesol som sugget kreftene ut av oss, stanset oss i arbeidet. Men en ny frykt meldte seg: Hvordan skal jeg få nok penger til å betale alle sammen? Den indre stemmen gjorde meg rolig — et øyeblikk: «Pengene vil komme.» «Hvordan?» «Selg utstyret ditt.» «Hva!» utbrøt jeg. «Det er den eneste sikkerheten jeg har!» Men innvendingene mine hjalp ikke. «Du skal ikke ha noen sikkerhet,» sa den indre stemmen.

Motvillig solgte jeg min Hermes skrivemaskin, radioen og lydbåndopptakeren, og kameraet. Senere solgte jeg klærne mine, bortsett fra noen få plagg. Det merkelige skjedde: Slektninger var nå villige til å gi oss rimelige lån, og banken lånte oss £ 1.700 uten sikkerhet fordi min innstilling hadde gjort inntrykk på banksjefen.

Huset vårt trengte sårt til reparasjoner, men jeg bestemte meg for at det ikke skulle røres før arbeiderne hadde fått skikkelige boliger. Vi arbeidet alle på det i fellesskap.

Samvirke

På farmen har vi like mange Tamil-arbeidere (hinduer) som Sinhalaer (buddhister). Da husene var ferdige, arrangerte hinduene en buddhistisk innvielsesfest, og buddhistene inviterte til en hindu-pooja. Jeg gråt av glede.

Senere, da det brøt ut fiendtligheter mellom folkegruppene i Sri Lanka, beskyttet Sinhala-arbeiderne på gården Tamilene, som hører til mindretallet. På andre gårder i nærheten brente folk hverandres hus.

Arbeiderne fikk sine 50 p. pr. dag etter regjeringens retningslinjer. Men de ble utbetalt ved slutten av måneden. Mange måtte kjøpe på kreditt og betale opptil 30% høyere pris på varene når lønnen tok slutt. Så ble det ofte å spille lotteri med neste lønning for å kunne betale gjelden. Ikke rart at barna var underernærte og besøkene hos legen var hyppige.

Jeg kalte arbeiderne sammen. Etter vår vanlige stille stund foreslo Krishna ivrig: «La oss starte et samvirkelag!» Som sagt så gjort. Varer ble kjøpt inn og solgt 25% billigere enn i forretningene. Det neste som kom til meg i en stille stund, var et annet lønssystem: Lønn hver uke. 25% i kontanter, 50% i matvarer. 25% skulle holdes tilbake til slutten av måneden. Helsetilstanden bedret seg og legebesøkene er nå sjeldne.

Jeg gjorde mange feil. Vi hadde f. eks. ryddet 20

Svinger vår medmenneskelighet med konjunktorene?

Jeg er usikker på fremtiden. Bedrifter nedlegges og mennesker blir arbeidsløse. Fortvilelse og uro brer seg. Vi er vant til å høre om uroligheter og kriser fra forskjellige kanter av verden. Men vi har til dels tatt det som en naturlig rett at Norge er forskånet for verdens stormkast og kan fortsette sin materiel-

mål til dyrking av en subsidiert kvalitets-te. Regjeringens inspektører er sene med å komme, så jeg rapporterte før tiden at teen var plantet. Men monsunen slo feil, og vi fikk bare nok planter til 15 mål. De nysatte plantene dekkes med bregner til beskyttelse mot solen, og jeg sa til meg selv: «Vi kunne sette ut andre planter under bregnene. Synd å ikke benytte de sortene som vi har nok av!» Arbeiderne fikk beskjed om å komme mandag. Fredagen før begynte samvittigheten å plage meg. Det tok tre dager før jeg tok den alvorlig og oppga planen. Så kom tanken: «Be arbeiderne om unnskyldning.» «Men de vet ikke noe om planen!» Svaret kom: «Da du innkalte dem, gjorde du dem til dine medsammen-svorne.» Det var vanskelig, men arbeiderne respekterte meg for det.

Inspektøren kom, og jeg tenkte på mannen i Bibelen som fikk synet tilbake. Om nå et midlertidig omvendt mirakel fant sted? Men nei. Mannen satte kursen rett mot det tomme jordstykket. «Hva er dette, Yapa?» Jeg fortalte ham historien. Han var stille, så sa han: «Skriv til meg når jobben er gjort.» Det ble ingen bot.

Neste uke kom regnet. Vi fikk plantet, og skrev til inspektøren, som sendte sjekken med subsidiepengene uten videre kontroll.

Tusen prosent

Teproduksjonen på farmen er øket med 700% på disse to årene. Vi får 21 sekker ris, mot én sekk tidligere. Neste stadium er en 1.000 prosents økning, og vi har planer om hvordan gården kan drives kollektivt.

Jeg ble fritatt fra kontrakten før tiden for å vende tilbake til heltidsarbeid for MRA. Brødrene mine har arbeid idag. Min søster er gift og far er vendt hjem igjen for godt. Mor er ved god helse. Huset er riktignok ikke malt enda, men reparert. Arbeiderne har fått sine egne hjem.

Mange av idéene mine var teorier før, men jeg har sett med mine egne øyne nå at det er en praktisk realitet: Hvis vi har omsorg nok og deler nok, og gjør hva den indre stemmen sier, kan vi skape et samfunn hvor tomme hender blir fylt med arbeid, tomme mager med mat og tomme hjerter med en idé som tilfredsstiller.

le vekst. Det er ubehagelig å se en ny virkelighet i øynene. Jeg er redd for å oppdage at min livsførsel og mine mål i livet er verdiløse. Jeg kjenner reaksjonen i meg, ønsket om å klamre meg til det jeg har.

Men da går jeg glipp av en enestående mulighet. Usikkerheten og omveltningene kan hjelpe oss å skjelne mellom det som er ekte og det som er falskt. Det vil skake opp i fastlåste meninger og forestillinger.

Fredskvinnene fra Nord-Irland uttalte at vi nordmenn fortjener Nobels fredspris. Det varmet vårt nasjonale stolthet. Men 1978 vil kanskje gi svar på viktige spørsmål i den forbindelse: Er vår interesse for internasjonal solidaritet og fred basert på en solid økonomi? Svinger vår medmenneskelighet og våre åndelige verdier med konjunktorene, eller er de selve grunnsteinen i vårt liv og samfunn? Vi kan i 1978 oppleve at enkeltmennesker og grupper forsvare sine egne interesser på en måte som fører til skjerpet klassekamp. Vi kan også oppleve at nordmenn setter andres behov foran sine egne, både nasjonalt og internasjonalt.

Det avgjørende er hvor vi har vår sikkerhet. Hva tilfredsstiller meg i livet? Hva lever jeg for?

Mange av oss forakter den materialismen som streber etter finere bil, fargefjernsyn, dypfryser og stereoanlegg. Men vi flykter kanskje selv fra virkeligheten inn i et surrogat av et meningsfylt liv. Er det en hyggelig klikk med venner som jeg ikke kan være foruten, som gir livet mening? Eller aktiviteter i klubber og foreninger? Er det håpet om en flott utdannelse og fin stilling? Eller et forhold til en gutt eller pike som overskygger alt annet i livet? Er min travle hverdag med alle mulige gjøremål kun en beskyttelse mot den tomheten jeg føler inne i meg?

Har jeg en visshet innerst inne om nederlag og skuffelser som gjør meg lunken og «realistisk» slik at Gud ikke kan bruke meg fullt ut?

Svarene vi gir, avgjør om vi er rede til den åndelige og sosiale revolusjon Gud forbereder. Er vi villige til å forlate det som har vært selvfølgelig og naturlig for oss og gå alene til Gud og si: «Herre, her er jeg, send meg.»

Hvor skatten er

Norge trenger nytenkning og nyskapning overalt i samfunnet, i energi- og ressursplanlegging, på det økonomiske og sosiale felt. For denne oppgaven trengs alle mennesker, både de med og uten arbeid. Er vi den type mennesker som er oppgaven voksen?

«For der hvor skatten er, der vil hjertet være.» 1978 vil vise hvor nordmenn har både skatten og hjertet. Samfunnet vil bli deretter. Bjørn-Ole.

Kort nytt

U.S.A.

«Jeg er ikke hva jeg bør være, men heller ikke hva jeg var!» sa fru Janine Jones, konen til et postbud i Richmond. Hun fortalte hvordan hun og hennes mann og noen av de ti barna deres hadde arbeidet for å skape samhold mellom hvite og svarte i sitt område av byen, og hvordan de hadde stanset den hvite «flukten» fra den delen av bykjernen til forstedene. 250 mennesker reiste seg i spontan applaus under et MRA-møte i et hotell i Richmond. Møtet var del i en kampanje under tittelen «Richmond — en modell-by?» Ordene refererte til en tale av borgermester Henry Marsh, da han nylig ble innsatt som den første svarte borgermesteren i Richmond — hovedstaden for sørstatene under den amerikanske borgerkrigen. «Richmond kan og bør bli en modell for nasjonen,» sa han.

En gruppe hadde satt seg i sving for å realisere borgermesterens ord. En ukes kampanje kulminerte i to offentlige møter.

«Å få demokratiet til å funksjonere gjennom det enkelte menneske — dette er den realitet som byen trenger,» sa en offentlig tjenestemann. «Vi har en tendens til å tilpasse oss pressgrupper og ta vare på vår egen popularitet i stedet for å finne ut hva som er rett og så gjøre det.»

TYSK TV I CAUX

Kameraer overalt i bygningen minnet om at et team fra Tysk fjernsyn beveget seg blant de 500 som tok del i konferansen i Caux over jul og Nyttår. Alt ble filmet, møter, diskusjonsgrupper, arbeidet i kjøkkenet m. m.

150 kom fra Tyskland. De presenterte skuespillet *Tyskland for eksempel*, hvor Tysklands fortid og oppgaver i fremtiden behandles med humor og drastisk ærlighet. Det var mange eksempler på stykkets virkning. En ung pike som aldri hadde villet presentere seg som tysk fordi hun ikke kunne se fortiden i øynene, sa at det hadde lært henne å være glad i sitt land, «med dets gode og dårlige sider». En ung hvit sør-afrikaner fortalte at stykket indirekte hadde hjulpet ham til å akseptere at han var sør-afrikaner istedet for feigt å løpe fra landets problemer, som han nå måtte gjøre noe for å rette på.

AUSTRALIA — JAPAN

Senator Neville Bonner, Australias eneste parlamentariker fra urbefolkningen, åpnet en MRA-konferanse i Brisbane i begynnelsen av januar. Det var

tilreisende fra en rekke land i Stillehavsområdet, fra Japan til Fiji-øyene. Fijis statsminister sendte et budskap til konferansen.

N. Kiuchi, økonomisk rådgiver for den japanske statsminister, talte om nødvendigheten av en ny motivering i det økonomiske liv, som idag er «sykt». Systemet «kan ikke stanse inflasjonen. Det baseres på tall og kvanta og ikke på levende mennesker,» sa Kiuchi, som er president for Instituttet for verdensøkonomi i Tokio. Han sa at hans mål var å forandre de økonomiske teorier.

Syv unge fra konferansen ble intervjuet av Australisk kringkasting.

Møte på Jylland

Forts. fra side 2

må samarbeide i vår sysselsettingspolitikk for å løse de problemer hvert enkelt land har. Det trenges en internasjonal arbeidsdeling hvor vi ikke konkurrerer hensynsløst med hverandre.»

Det kreves en ny verdensorden. «Hva gjør de rike landene for de fattige?» spurte William Jaeger fra England. «Hvis vi går frem på en gal måte, kan vi havne i en ny verdenskrig. Hvis vi gjør det riktig, kan vi sørge for at millioner oppnår sann livskvalitet. 300 millioner i verden er uten arbeid eller underbeskjeftiget. 18 millioner er arbeidsløse i Europa. 660 millioner tjener mindre enn 200 dollar pr. år. I en slik verden må vi godta at det som er moralsk galt, aldri kan bli politisk eller økonomisk riktig.»

I skuespillet «Dansker, hvad nu?» ble nettopp den moralske kampen mot urett i dansk historie fremstilt. Kampen mot livegenskapet, Grundtvigs arbeid for folkeopplysning og kampen for arbeidsplasser og sysselsetting i 1930-årene viste veien videre fremover. En gruppe ungdommer fra DSU (Dansk sosialdemokratisk ungdom) hadde øvet inn skuespillet på fritiden i vel en uke. De sa at det var deres «aksjon for sosialdemokratiet» den uka.

De norske deltakerne bidro med en interessant og humoristisk presentasjon av seg selv og sin bedrift. De la heller ikke skjul på at de var dypt bekymret for fremtiden. Produksjonen er allerede blitt alvorlig innskrenket. Dette vil kunne føre til at mange mister jobben. Forurensning og støyplager sliter på arbeidernes helse og krefter. Møtet i Silkeborg hadde gitt dem ro og fred til å diskutere de problemene de

står overfor. Motsetningene dem imellom kom fram. Noen av dem representerte klubbstyret, andre administrasjonen, en hadde med rasjonalisering å gjøre. De fleste hadde knapt møtt hverandre utenfor bedriftens gjøremål. «Det viktigste er at vi har lært hverandre å kjenne som mennesker denne helgen,» sa en av dem. «Jeg er mange ganger blitt svært sint på en av de andre, men vi lærer etterhvert å skille mellom sak og person. Nettopp det vil bli viktig for at vi skal finne gode løsninger i tiden fremover.»

Konferansen ga de norske deltakerne mange idéer og erfaringer fra andre land. To dansker, representanter fra klubbstyret ved en av Danfoss' bedrifter i Århus, fortalte fra sin situasjon. Bedriften hadde måttet innskrenke produksjonen. Det var snakk om å avskjedige arbeidere. Fagforeningen tok opp saken. Resultatet ble at de 500 ansatte delte seg i grupper som skiftet på å gå med redusert arbeidstid. Ingen ble oppsagt. Nå er bedriften tilbake i full produksjon igjen.

B. O. A.

Bruk
kvalitetsprodukter
fra

A S SABA

SVAKSTRØM ER VÅR STYRKE

Vår spesialitet:

Alt materiell for
avslutning av
svakstrømskabler

80 år som spesialforretning
i svakstrømsbransjen

O. ØSTMO A.S

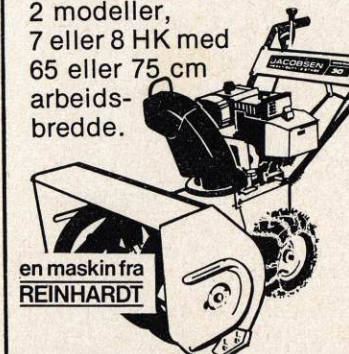
Rådhusgt. 3, Oslo 1

BLIDUS MED JACOBSEN

...og ladet snø

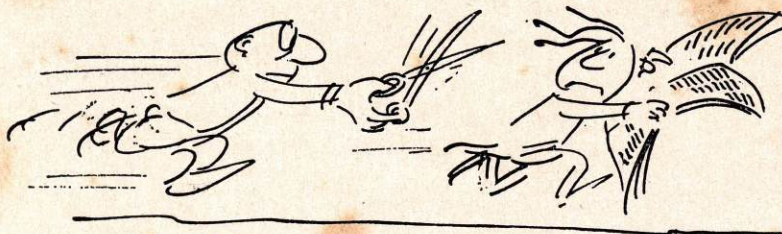
En startssikker Jacobsen Imperial snøfreser rydder vei effektivt og lettvt. 2 modeller, 7 eller 8 HK med 65 eller 75 cm arbeidsbredde.

REINHARDT

Reinhardt Maskin A/S 4601 Kristiansand S
Avd.: Østre Aker vei 101, Oslo 5

klippet

Den eneste kraften som kan bryte ned disse skillelinjene er kjærligheten, sannheten, sjels-styrke. Vi vet alle at et enkelt håndtrykk, en omfavelse, kan bryte ned fiendskap mellom to mennesker . . . Men slike vennskapshandlinger må støttes opp av en forpliktelse. Et håndtrykk eller en omfavelse er ikke nok: Jesus ble forrådt ved et kyss.

Et uttrykk for vennskap må følges opp, dag ut og dag inn, av samarbeid om alt det som gjør livet bedre å leve og hindrer vold.

Betty Williams i Nobel-talen 11. desember 1977.

Den store kunst ble skapt før Gud avgikk ved døden: Det var en opphøyet gjenstand som skulle gjenskapes, oppleves og mottas av publikum. Men det opphøyede finnes ikke lenger, siden hverken Gud eller helvete er levende. Det som er blitt igjen er kramper, brudd og magi.

Jean-Paul Dollé, en av Frankrikes «nye filosofer», Morgenbladet 6.12.77.

Antakelig fikk Oxfordvekkelsen større betydning for fred i kirken enn den teologiske utvikling. Skjønt det personlige samfunn den stiftet mellom mennesker fra forskjellige kirkelige retninger neppe hadde vært mulig om man ikke på begge sider hadde visst om den teologiske moderasjon som var karakteristisk for 1930-årene . . .

Men fremfor alt var det Oxfordbevegelsen som

laget revolusjon . . . Bevegelsens point var at den erklærte synden krig. Mange hadde fulgt det som ofte har vært den kristne kirkes brede vei: Man forsøker å få fred med Gud ved å slutte fred med synden. Nå kom de skjulte yndlingssynder frem i lyset, mennesker ble frigjort, og det var en lyst å leve.

Riktignok tok Hallesby avstand fra Oxford. Men hans lagsekretærer små-smuglet Oxfordstoff inn i Studentlagets eget blad. Overhodet ble Oxford ikke «modell, men kildevell» (Berggravs artikkel-overskrift) for størstedelen av det norske kristenfolk. Man oppga å bli en kristen personlighet og nøyde seg med å være en benådet synder blant andre syndere.

Biskop Alex Johnson i «Størst av alt», festskrift for Stephan Tschudi, Land og Kirke/Gyldendal 1977.

Dersom noen er forbauset over at en Jesuitt er forpliktet til Moralsk Opprustning, så er det enkelt å forklare. Ignatius Loyola og Frank Buchman mottok den samme faste overbevisning fra Gud. De trodde at bare de som er blitt radikalt forvandlet kan bli brukt av Gud til å forvandle nasjonene og verden, slik at Gud får lederskapet.

I nyere historie ser man tydelig at de kristne vekkelser som har vært ekte og varige, i England, USA, Tyskland og Skandinavia, alltid er et resultat av én mann eller kvinnes grunnleggende konfrontasjon med Gud. Idet kontakten med Gud ble en levende realitet, kunne vedkommende ikke la være å øse ut den godhet som han eller hun hadde mottatt . . .

Pater B. Bot, S. J., Holland.

Ny Verden vil fremme: En åndelig og moralsk opprustning. Solidaritet mellom enkeltmennesker og nasjoner. En revolusjon under Jesu Kristi Kors, som vil omskape verden. Individets og samfunnets forandring. Absolutte moralnormer: ærlighet, renhet, uselviskhet og kjærlighet.

INFORMASJON OM MORALSK OPPRUSTNING

Utkommer med 11 nummer i året.

I redaksjonen:
Eva Riise Hanssen - ansvarlig red.
Anders Eskeland
Einar Engebretsen
Jens J. Wilhelmsen
Inge Mannsåker
Sturla Johnson
Keld Jørgensen (Danmark)

ABONNEMENTSPRIS for et år
Norge kr. 40,-
Danmark dkr. 32,-
Løssalg i Norge kr. 2,50

Redaksjonens adresse:
Postboks 3018, Elisenberg, Oslo 2
Tlf. 02/44 64 78 — Postgiro 5 12 57 94
Danmark:
Postboks 312
1502 København V. Postgiro 18 51 51
Sverige:
Sveavägen 34, 6., 111 34 Stockholm
Tlf. 08/10 34 56

Trykkeri: Brødr. Tengs, Oslo
Utgiver: Stiftelsen Moralsk Opprustning
NY VERDEN